

Konference SLUNEČNICE

Ekonomická fakulta
VŠB-TU Ostrava

Čeladná, Beskydy
11. – 12. 11. 2009

Dva roky Národních srovnávacích zkoušek na Ekonomické fakultě VŠB-TU Ostrava

Jana Hrubá

Institut inovace vzdělávání Ekonomická fakulta VŠB-TUO
Jana.Hrubá@vsb.cz

Abstrakt: Třetím rokem budeme organizovat a koordinovat Národní srovnávací zkoušky pro studenty se specifickými nároky na Ekonomické fakultě VŠB-TU Ostrava. Průběhem a vývojem uplynulých dvou let se zabývá příspěvek s názvem „Dva roky Národních srovnávacích zkoušek na Ekonomické fakultě VŠB-TU Ostrava“.

Klíčová slova: Národní srovnávací zkoušky, koordinátor, administrátor, testy Obecných studijních předpoklad

Abstract: We will organize and coordinate National comparative exams for the students with specific needs at the Faculty of Economics, VSB-TUO for the third year. Paper called “Two years of National comparative exams at the Faculty of Economics, VSB-TU Ostrava” deals with the process and progress within last two years.

Keywords: National comparative exams, coordinator, administrator, tests of General study qualification

1 Úvod

Právo na uzpůsobení podmínek vzdělávání a ukončování vzdělávání je žákům a studentům se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním zaručeno zákonem. Přijímání ke studiu na vysokých školách a univerzitách se uskutečňuje přijímacím řízením, které vysoké školy a univerzity vyhláší veřejně v souladu se zákonem o vysokých školách. Přijímací zkoušky ke studiu v bakalářských studijních programech na celé řadě vysokých škol a univerzit jsou realizovány na základě výběrového řízení, ve kterém je základním kritériem výběru výsledek Národních srovnávacích zkoušek. Uchazeči o studium vykonávají testy Národních srovnávacích zkoušek (NSZ) prostřednictvím společnosti SCIO, s.r.o., která zajišťuje tyto certifikované zkoušky a zaručuje rovnost podmínek pro uchazeče a objektivitu vyhodnocení. Studenti se specifickými vzdělávacími potřebami měli doposud možnost vykonat NSZ v Brně na Masarykově univerzitě ve středisku Teiresiás (Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky) a v Ostravě na Ekonomické fakultě Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava v Centru SLUNEČNICE (Centrum pro znevýhodněné studenty SLUNEČNICE). Smyslem a hlavním cílem koncepce konání NSZ pro studenty se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním je umožnit těmto studentům konat NSZ takovým způsobem, aby byl minimalizován vliv jejich handicapu na výsledky zkoušky a zároveň byla v nejvyšší možné míře zachována objektivita a srovnatelnost výsledků zkoušky s výsledky nepostížené (intaktní) studentské populace. Podoba NSZ pro Studenty se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním je přímo odvozena od NSZ pro intaktní populaci. Podstatu

změn tvoří uzpůsobování podmínek pro konání NSZ, které si kladou za cíl vytvářet rovné podmínky při přístupu ke vzdělávání a následném společenském uplatnění osob se zdravotním postižením či zdravotním znevýhodněním ve většinové společnosti.

2 NSZ pro studenty se specifickými nároky na Ekonomické fakultě VŠB-TU Ostrava

V průběhu října akademického roku dochází k projednání smlouvy o pronájmu budovy mezi společnostmi SCIO s.r.o. a Ekonomickou fakultou VŠB-TU v Ostravě, zastoupenou paní děkankou či děkanem Ekonomické fakultě VŠB-TUO (prof. Dr. Ing. Danou Dluhošovou, doc. Ing. Josefem Fialou, CSc.) ohledně konání Národních srovnávacích zkoušek na Ekonomické fakultě VŠB-TUO v Centru Slunečnice pro studenty se specifickými vzdělávacími potřebami hlásící se na vysoké školy. Dohoda byla vždy uzavřena pro období aktuálního akademického roku. Národní srovnávací zkoušky se v akademickém roce 2008/2009 konaly v šesti termínech od 6. prosince 2008 do 30. května 2009. Následně dochází k uzavírání dohod mezi společnostmi SCIO s.r.o. a koordinátorem i administrátory.

3 Povinnosti koordinátora

Prostřednictvím webového rozhraní je koordinátor povinen SCIO předat funkční kontakty pro komunikaci (telefon, email, korespondenční adresa, atd.). Dále je povinen seznámit se s termíny a podmínkami zkoušek. Koordinátor se v případě nutnosti zúčastní školení koordinátorů. Prostřednictvím webového rozhraní je koordinátor povinen sdělit SCIO v dostatečném předstihu přesnou adresu místa konání zkoušek, kapacitu a přesný popis, jak se na místo konání zkoušek dostat z autobusového a vlakového nádraží. Sestaví individuální přehled požadavků na technologické zabezpečení specifických podmínek pro jednotlivé uchazeče. Podle jednotlivých typů handicapu navrhne a zajistí způsob modifikace jednotlivých testů.

Prostory přitom musí splňovat určité požadavky konkrétní požadavky. Budova by měla splňovat některé základní podmínky pro výkon zkoušek: Učebny budou vždy v den konání zkoušky k dispozici od 8:00 do 17:30 hodin. Vstup do budovy bude umožněn koordinátorovi v den konání zkoušky již od 7:30 a večer/odpoledne před každým termínem konání zkoušek. Teplota v učebnách neklesne pod 18° C. V den konání zkoušek musí být ve škole vypnuto zvonění. V den konání zkoušek se nesmí v budově konat žádné jiné akce, které by jakýmkoliv způsobem narušovaly regulérní průběh zkoušek (např. cvičení aerobiku, výuka hry na hudební nástroje, sportovní utkání, apod.). V učebně nesmí být volně přístupné žádné pomůcky, které by mohly studentům napomoci při řešení testů (lavice musí být prázdné, na stěnách nesmí být žádné informační tabule či nástěnky, atd.). Všechny rušivé vlivy by měly být odstraněny případně eliminovány, pokud to je v možnostech školy či nájemce (např. blikající zářivka, skřípající podlaha, apod.). Během zkoušek škola umožní koordinátorovi přístup k telefonu a případně i faxu nebo ještě lépe k PC s tiskárnou. Škola umožní koordinátorovi a administrátorům přístup ke kopírce a umožní její opodstatněné využití vztahující se ke zkouškám.

Po dohodě s koordinátorem umožní škola před každým termínem konání zkoušek dvouhodinové školení administrátorů. Koordinátor provádí nábor administrátorů. Počet administrátorů závisí na rozsahu zkoušek a počtu přihlášených účastníků zkoušek. V každé učebně, v níž zkoušky probíhají, musí být přítomen daný počet administrátorů. Zpravidla jsou v každé učebně přítomni dva administrátoři. Dále je nutno počítat s náhradními administrátory, kteří se v den zkoušek podílejí na organizaci zkoušek, pomáhají koordinátorovi zkoušek s administrativou, zajišťují službu u vchodu do budovy školy při příchodu účastníků zkoušek a pomáhají jim s orientací ve škole a v případě nutnosti (nemoc, nevolnost, apod.) náhradí administrátora zkoušek v učebně. Standardní počet náhradních administrátorů: 1 náhradník na každých 15 administrátorů v učebně. Administrátoři zkoušek v učebnách plní své úkoly přesně dle pokynů, které obdrží od Scio a s nimiž je koordinátor seznámí na školení.

Povinností koordinátora je zajistit proškolení administrátorů. Každý administrátor zkoušek musí obdržet materiály s podrobnými pokyny ke zkouškám, které v dostatečném množství koordinátor obdrží od společnosti www.scio.cz, s.r.o., a podle kterých se během zkoušek administrátor bude řídit. Každý administrátor tak musí znát, jaký bude průběh zkoušek a jaké jsou podmínky zkoušek i individuální adaptace, případně musí vědět, kde tuto informaci nalezne (v pokynech).

Jeden až dva dny před konáním zkoušek koordinátor protokolárně převezme od kurýra SCIO veškeré materiály potřebné k provedení zkoušek. Přitom musí koordinátor zajistit jejich bezpečné uložení do data konání zkoušek. K materiálům nesmí mít nikdo další kromě koordinátora přístup a musí být uloženy na bezpečném, uzamykatelném místě. Materiály musí zůstat kompletní, neporušeny a především zapečetěné materiály nesmí být v žádném případě rozpečetěny. V souvislosti s uložením materiálů může koordinátora navštívit pověřený pracovník společnosti Scio, který provede kontrolu bezpečného uložení materiálů.

V den konání zkoušek se v dostatečném předstihu sejde koordinátor a všichni administrátoři včetně těch náhradních. Zkoušky proběhnou přesně dle stanoveného harmonogramu a dle podrobných pokynů vydaných společností Scio.

Hlavní činnosti koordinátora během zkoušek: zajistit přítomnost administrátorů a stanovit, v jakých učebnách budou vykonávat svou funkci (lze provést již předem, např. na školení); ujistit se, zda je všem administrátorům vše jasné, zda všichni mají podrobné pokyny ke zkouškám, psací potřeby a hodinky s ukazatelem sekund; protokolárně předat administrátorům materiály potřebné k provedení zkoušek; zajistit včasné otevření budovy školy a zajistit orientaci studentů v prostorách (pomocí přesných rozpisů studentů do učeben); řešit případné problémy; zajistit vyfotografování účastníků zkoušek v učebnách – fotografování probíhá dle pokynů SCIO; po skončení každé zkoušky zajistit protokolární převzetí všech materiálů od administrátorů; po úplném ukončení zkoušek zkontrolovat kompletnost všech výstupních materiálů ze zkoušek a zajistit opět jejich bezpečné uložení až do příjezdu kurýra SCIO (ještě v den konání zkoušek); po skončení zkoušek ohlásit prostřednictvím emailu nebo SMS do společnosti Scio jejich ukončení; hladký průběh nebo případné problémy, ke kterým došlo; protokolárně předat materiály kurýrovi.

Koordinátor poté, co obdrží seznam studentů přihlášených na konkrétní termín NSZ SCIO, kontaktuje jednotlivé studenty a domlouvá s nimi individuální přizpůsobení průběhu NSZ dle jejich handicapu. Následně zajišťuje toto individuální přizpůsobení na každém termínu NSZ SCIO individuálně pro jednotlivé studenty.

4 Povinnosti administrátora při zkouškách

Administrátor se zúčastní školení; pečlivě a důkladně prostuduje veškeré pokyny, které obdrží od koordinátora; v případě jakýchkoliv nejasností, nepřesností či nejistot o výkladu je povinen se ihned dotázat koordinátora, případně si vyžádat konzultaci s koordinátorem; prostuduje Informace pro účastníky zkoušek; přesně podle pokynů provede administraci zkoušek.

Administrátor se zavazuje zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, s nimiž bude v průběhu plnění pracovních úkolů seznámen. Pro případ porušení této povinnosti zaměstnanec odpovídá za škody, které by způsobil vyzrazením (a to i neúmyslným) informací, jejichž utajení je předpokladem pro řádný průběh všech zkoušek, jakož i za škody, které by způsobil nedodržením „Pokynů pro administrátora“ (obdrží je vždy nejpozději 2 dny před termínem konání zkoušky).

Po převzetí materiálů až do doby jejich předání administrátor odpovídá za to, že se materiály nemohou dostat do rukou dalších osob, a že mimo protokolární rozpečetění nebudou porušeny pečeti. Během zkoušky ve třídě je administrátor zodpovědný za to, aby byly pro všechny účastníky zachovány shodné a zcela regulérní podmínky a aby nemohla vzniknout žádná pochybnost o jejich narušení.

5 Průběh jednotlivých dílčích termínů v akademickém roce 2007/2008

Adaptace testů byla vždy přizpůsobena jednotlivým typům dysfunkcí. Termín 6. 12. 2008 nebyl umožněn k přihlášení pro studenty se specifickými podmínkami. Na termín 7. 2. 2009 bylo přihlášeno celkem šest studentů na Obecné studijní předpoklady. Se všemi studenty byly dohodnuty podmínky individuálního přizpůsobení. Jedna studentka následně po vzájemné dohodě požádala o převedení do Střediska Teiresiás v Brně, z důvodu současně konaných testů z Biologie na MUNI v Brně. Ostatní čtyři studenti se ke zkouškám dostavili. Sluchově handicapovaní měli veškeré pokyny poskytnuty ve vytištěné podobě, byl jim poskytnut navýšený časový limit o 50%, měli k dispozici Slovník spisovné češtiny. Ve spolupráci se Střediskem Teiresiás v Brně byl zajištěn pro zrakové znevýhodnění text testu v elektronické podobě pro práci s odečítačem Jaws i ve vytištěné hmatové podobě pomocí Braillova písma s reliéfními grafy. Grafické výstupy i tabulky byly poskytnuty i ve vytištěné zvětšené formě. Byl jim také navýšen časový limit o 100% a osobní asistentka k zaznamenání výsledků do Záznamového archu. Tělesně handicapovaným byl navýšen časový limit o 50% (100%), byl jim poskytnut test v elektronické podobě na Notebooku a k dispozici osobní asistentka k zaznamenání výsledků do Záznamového archu, měli k dispozici Slovník spisovné češtiny. Administrátory byly Ing. Petra Číhalová a Ing. Martina Vahalíková. Na termín 7. 3. 2009 byli přihlášení tři studenti na Obecné studijní předpoklady. Se všemi studenty byly dohodnuty podmínky individuálního přizpůsobení. Všichni studenti se ke zkouškám dostavili a vykonávali je. Ve spolupráci se Střediskem Teiresiás v Brně byl zajištěn pro zrakové znevýhodnění text testu v elektronické podobě pro práci s odečítačem Jaws i ve vytištěné hmatové podobě pomocí Braillova písma s reliéfními grafy. Grafické výstupy i tabulky byly poskytnuty i ve vytištěné zvětšené formě. Byl jim také navýšen časový limit o 100% a osobní asistentka k zaznamenání výsledků do Záznamového archu. Tělesně handicapovaným byl navýšen časový limit o 50% (100%) a k dispozici osobní asistentka k zaznamenání výsledků do Záznamového archu, měli

k dispozici Slovník spisovné češtiny. Administrátory byly Ing. Petra Číhalová, Ing. Martina Vahalíková. Na termín 4. 4. 2009 bylo přihlášeno celkem osm studentů na test Obecné studijní předpoklady; dva studenti na test Základy společenských věd a jeden student na test z Matematiky. Všichni studenti se dostavili. Sluchově handicapovaní měli veškeré pokyny poskytnuty ve vytištěné podobě, byl jim poskytnut navýšený časový limit o 50%, měli k dispozici Slovník spisovné češtiny. Ve spolupráci se Střediskem Teiresiás v Brně byl zajištěn pro zrakové znevýhodnění textu testu v elektronické podobě pro práci s odečítačem Jaws i ve vytištěné hmatové podobě pomocí Braillova písma s reliéfními grafy. Grafické výstupy i tabulky byly poskytnuty i ve vytištěné zvětšené formě. Byl jim také navýšen časový limit o 100% a osobní asistentka k zaznamenání výsledků do Záznamového archu. Tělesně handicapovaným byl navýšen časový limit o 50% (100%) a k dispozici osobní asistentka k zaznamenání výsledků do Záznamového archu, měli k dispozici Slovník spisovné češtiny. Studentka se SPU – Dyskalkulie měla navýšen časový limit u testu OSP v části Analytické i Kvantitativní o 50% a měla možnost využívat jednoduchý elektronický kalkulátor. Administrátory byly Ing. Petra Číhalová, Ing. Martina Vahalíková a Zuzana Šporková.

Na termín 1. 5. 2009 byli přihlášení celkem čtyři studenti na test Obecné studijní předpoklady; dva studenti na test Základy společenských věd. Všichni studenti se k jednotlivým testům dostavili. Sluchově handicapovaní měli veškeré pokyny poskytnuty ve vytištěné podobě, byl jim poskytnut navýšený časový limit o 50%, měli k dispozici Slovník spisovné češtiny. Tělesně handicapovaným byl navýšen časový limit o 50% (100%), měli k dispozici Slovník spisovné češtiny. Administrátory byly Ing. Petra Číhalová, Ing. Martina Vahalíková. Na termín 30. 5. 2009 byli přihlášení celkem tři studenti na test Obecné studijní předpoklady; dva studenti na test Základy společenských věd. Jeden student se testu OSP nedostavil, ostatní studenti se k NSZ dostavili. Sluchově handicapovaní měli veškeré pokyny poskytnuty ve vytištěné podobě, byl jim poskytnut navýšený časový limit o 50%, měli k dispozici Slovník spisovné češtiny. Tělesně handicapovaným byl navýšen časový limit o 50% (100%) a k dispozici osobní asistentka k zaznamenání výsledků do Záznamového archu, měli k dispozici Slovník spisovné češtiny. Administrátory byly Ing. Martina Vahalíková a Zuzana Šporková.

Tabulka 1 – Počty studentů podle typu znevýhodnění v roce 2008/2009

Znevýhodnění	7.2.2009		7.3.2009		4.4.2009			1.5.2009			30.5.2009			
	OSP	Aj/Nj	OSP	ZSV/MAT	OSP	ZSV	MAT/PV	OSP	ZSV	PV/Aj	OSP	ZSV	MAT	
Tělesné	2		2		4	2		3	2		2	2		19
smyslové	3		1		3		1	1						9
SPU a CH					1									1
celkem	5	0	3	0	8	2	1	4	2	0	2	2	0	29

Tabulka 2 – Počty studentů podle typu znevýhodnění v roce 2007/2008

Znevýhodnění	9.2.2008		29.3.2008		1.5.2008			30.5.2008			
	OSP	Aj/Nj	OSP	ZSV/MAT	OSP	ZSV	PV/Aj/Nj/F j	OSP	ZSV	MAT	
Tělesné	2		4		4		1				11
smyslové	1		4	2	5			1			13
SPU a CH	1		2		3						6
celkem	4	0	10	2	12	0	1	1	0	0	30

6 Závěr

Za období dvou let využilo možnosti absolvovat Národní srovnávací zkoušky pro studenty se specifickými nároky na Ekonomické fakultě VŠB-TUO téměř šedesát studentů. Z toho třicet studentů s tělesným znevýhodněním, dvacet dva studentů se smyslovým znevýhodněním, sedm studentů se specifickými poruchami učení či chování. Adaptace testů byla vždy přizpůsobena jednotlivým typům dysfunkcí s přihlédnutím k individuálním potřebám jednotlivých účastníků NSZ na základě odborného posouzení od lékaře či pedagogicko-psychologické poradny.

Curriculum

RNDr. Jana Hrubá, Ph.D.

Telefon: +420 597 322 013

Email: Jana.Hruba@vsb.cz

Oblasti zájmu: Matematika. Matematické modelování ekonomických procesů, Finanční matematika, Ekonomická statistika, Informační a komunikační technologie, Týmová práce, Psychologické aspekty týmové práce, Specifické poruchy učení,

Zastávaná funkce: odborný asistent

Název instituce: Institut inovace vzdělávání, Ekonomická fakulta, VŠB - Technická univerzita, Sokolská 33, 701 21 Ostrava I

Stručný životopis:

V roce 1984 ukončila státní závěrečnou zkouškou studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů v kombinaci matematika – deskriptivní geometrie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Na této fakultě vykonala rigorózní zkoušku v roce 1987 z Didaktiky matematiky. V roce 2008 dokončila úspěšně doktorské studium na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, Ph.D. Působí na vysoké škole jako odborná asistentka na Katedře matematických metod v ekonomice na Ekonomické fakultě VŠB-TUO od roku 1993 po předchozí pedagogické praxi na Katedře matematiky a deskriptivní geometrie na Hornicko-geologické fakultě VŠB. Výukové zaměření je matematika, finanční matematika, matematické metody v ekonomii a ekonomická statistika. Její odborné aktivity směřují do problematiky matematického modelování v ekonomii a problematiky uplatnění nových metod a forem práce v souvislosti s možností využití moderních forem vzdělávání s využitím informačních a komunikačních technologií. Aktivně se účastní odborných konferencí a seminářů zaměřených na nové informační a komunikační technologie, na výuku matematiky, podílí se na vědecko-výzkumné práci realizované katedrou matematických metod v ekonomice. Pracuje v řadě projektů na EkF VŠB TU-Ostrava. Je členem Institutu inovace vzdělávání na EkF VŠB TU-Ostrava, kde se zaměřuje na organizování proškolení pedagogů k vytváření kurzů v prostředí CMS Moodle, monitoringem v souvislosti s vytvářením těchto kurzů, podporou pedagogů při tvorbě kurzů, vedením pracovního týmu tvůrců kurzů, vedením a podporou tutorů v pilotním nasazování kurzů do výuky.